

Ribbeinsbrudd

VANLIG SKADEMEKANISME: Stump lokalisert skade

Brystkassen består av 12 par ribben som utgår fra ryggvirvlene. De nummereres i retning ovenfra og ned. Ribbein 1 til 7 forbindes fortil i brystbeinet, ribben 8-10 vokser sammen med overliggende ribbein fortil, mens ribbein 11 og 12 ender blindt. Hvert ribbein er et langt,

smalt og bueformet bein. Den fremste delen som fester inn mot brystbeinet er av brus. Ribbeinsbrudd kan være enkle eller flere, ensidig eller dobbeltsidig. Ved store skader med flere dobbeltsidige brudd, betegnes brystkassen som ustabil.

Enkle ensidige brudd forekommer hyppig. Multiple brudd og brudd av ribbein 1 og 2 er sjelden. Ribbeinsbrudd oppstår oftest ved stump lokalisert skade, f.eks slag i siden av en albue. Hos eldre er ribbeinsbrudd ofte forbundet med beinskjørhet.

KJENNETEGN

Typisk er lokalisert smerte der skaden oppstår. Smerten forverres ved dyp inn pust. Det vil være kraftige smerter dersom man trykker på bruddstedet.

Ribbeinsbrudd gir som regel en økende smerte den første uken etter at skaden oppstod. Hoste kan gi store smerter. Dersom pasienten blir tungpustet er dette et faresignal.

BEHANDLING

Normalt sett er det unødvendig med røntgen for å påvise bruddet. Bruddet vises sjelden på røntgen. Vanlig undersøkelsen gir tilstrekkelig svar.

Målet med behandlingen er å gi smertelindring. Ribbeinsbrudd gror av seg selv, men i begynnelsen er det ofte nødvendig med smertestillende medisin.

Elastisk bandasje på eller rundt brystkassen kan lindre smertene. Bandasjen må ikke være så stram at det blir vanskelig å puste.

Smertene øker vanligvis de første 7-10 dagene etter skaden. Deretter blir det gradvis bedring. Det er ikke uvanlig at smerten kan vedvare opptil 3 uker.

Komplikasjoner er sjeldne. Unntaksvis kan et knekt ribbein stikke hull på lungen og punktere den, dette er alvorlig. Blødninger i brysthulen kan også forekomme.

Ribbeinsbrudd regnes som en smertefull men ellers uskyldig sykdom, og prognosen er god. For kompliserte brudd, eller når det foreligger flere brudd, er prognosen avhengig av omfanget av andre skader i brystet. Hos noen kan det oppstå langvarige smerter fordi nydannet bein på bruddstedet trykker mot nerver.